

На територията на ЮЦДП – Смолян, 170 дървета са обявени за вековни

Чинар на 1100 г.

На територията на Южноцентралното държавно предприятие – Смолян, която включва областите Кърджали, Пловдив, Смолян и Пазарджик (без община Белово), има обявени 170 вековни дървета. В землището на с. Белацица, община Родопи, област Пловдив, което през 2014 г. отпразнува своя 1000-годишен юбилей, в м. Чифлика, растат три чинара на 700, 900, и най-възрастният – на 1100 години. Клоните на хилядолетния исполин се извисяват на 15 м височина, а обиколката му достига 13.76 м (снимката).

Село Долнослав, м. Св. Пантелеймон, община Асеновград, се гордее с чинар на 800 години. Интерес предизвиква и лозата, която се намира в с. Паталеница, манастир „Св. Петка“, община Пазарджик, която е на възраст 200 г. и е с обиколка 1.1 метра.

В Смолянския регион на най-голяма възраст са зимен бук на 330 г. в с. Малево (височина 26 м и обиколка 4.57 м); три 300-годишни дървета от вида бук, които се намират в с. Сивино, с. Вълчан и с. Борино; „Старият чинар“ в Смолян, който е

на над 300 г.; чинар в с. Петково на 150 г.; круша на 250 г. в с. Бостина.

Видовото разнообразие от вековни дървета на територията на ЮЦДП е богато:

– от иглолистните дървесни видове: смърч (15 бр.), черен бор (8), бял бор (3), ела (1), ливански кедър (1), бяла мура (1), секвоя (3 бр.).

– от широколистните дървесни видове: източен чинар (37 бр.), бук (25), леген дъб (18), зимен дъб (7), благуна (10), цер (8), черна топола (5), обикновен орех (3), обикновен кестен (2), джел (1), дръжкоцветен дъб (2), източен чинар (5), пърнар (3), космат дъб (3), конски кестен (1), круша (1), липа (1), лоза (1), полски бряст (2), полски ясен (1), черна черница (1), черната фурма (*Dyospirus lotus*) (1).

Интересен факт е, че по инициатива на лесовъдите от региона на Смолян с Постановление № 12976 от 12.09.1931 г. на Министерството на земеделието и държавните имоти е обявена първата защитена територия в България. Това е местността „Храстево“ („Растъво“), над тогавашния гр. Дъовлен (Девин). Нормативният акт за обявяването ѝ

е публикуван в Държавен вестник, бр. 149 от 30.09.1931 г., но е отменен през 1944 г. с Постановление № 490 – 13 януари 1944 г. на Министерството на земеделието и държавните имоти.

През 2012 г. със Заповед № РД-173 от 23.02.2012 г. (бр. 26/2012 на Държавен вестник) на министъра на околната среда и водите местност „Храстево“ е обявена за защитена с цел опазване на уникална вековна гора от черен бор с участие на горун, цер, обикновен габър, планински бряст, бук и др. и с груповата структура, както и за възстановяване на най-старата защитена територия в България, обявена по инициатива на лесовъдите от региона на Смолян.

На интернет страницата на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към Министерството на околната среда и водите има публикуван „Регистър на вековните дървета в България“, в който фигурират всички официално обявени за вековни дървета в България.

Евелина АТАНАСОВА
Снимка: Фондация
„ЕкоОбщност“